

*Судук І. І.,**кандидат філологічних наук,**доцент кафедри філології та перекладу**Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*

## АТРИБУТИВНІ ТЕРМІНОЛОГІЧНІ СПОЛУЧЕННЯ ІЗ СУФІКСОМ *-н-* У ТЕРМІНОЛОГІЇ ГАЛУЗІ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

**Анотація.** У статті проаналізовано двокомпонентні термінологічні сполучення слів у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії. Матеріалом для дослідження став «Глосарій технічних термінів у сфері енергоефективності та відновлюваних джерел енергії» (Львів, 2019), у якому виявлено 794 терміносполуки, утворені синтаксичним способом. Найпродуктивнішою є модель, компоненти якої пов'язані підрядним зв'язком узгодження, – прикметник + іменник. Термінологічних сполучень слів, утворених цим способом, – 367 одиниць (тобто 46,22% від загальної кількості зафіксованих у глосарії термінів). Досліджено, що прикметники у складі таких двокомпонентних термінологічних сполучень слів виконують переважно класифікаційну функцію, відносячи поняття, назване компонентом-іменником, до відповідної сфери діяльності, притаманної для галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії. Найбільший твірний потенціал під час утворення атрибутивних термінологічних сполучень слів в аналізованій галузі мають прикметники на позначення фізичних характеристик предметів та явищ, прикметники зі значенням місця і простору, а також ті, які певним чином характеризують будівельні елементи, що мають визначальне значення для енергоефективності будівлі. З'ясовано, що 111 серед аналізованих конструкцій мають у своєму складі прикметник, утворений за допомогою суфікса *-н-* здебільшого від іменникових основ як іншомовного, так і українського походження. Найбільший твірний потенціал має прикметник енергетичний (з ним утворено 18 конструкцій), оскільки він походить від іменника, що називає одне з визначальних понять досліджуваної галузі. Також у статті описано, які поняття називають термінологічні сполучення, що мають у своєму складі прикметник із суфіксом *-н-*, вказано, що утворення терміносполук з однаковим прикметниковим компонентом відповідає вимогам системності термінологічних одиниць, що виявлено внаслідок зіставлення із їхніми відповідниками в англійській мові. Проаналізовано терміни-дублети до термінологічних сполучень із суфіксом *-н-* та надано рекомендації щодо їх вживання. Відзначено твірний потенціал прикметників паронімів, що сприяють більш точній номінації явищ.

**Ключові слова:** синтаксичний спосіб утворення термінів, двокомпонентні термінологічні сполучення, словотвірна модель «прикметник + іменник», прикметники із суфіксом *-н-*, терміни-дублети, галузь енергоефективності та відновлюваних джерел енергії.

**Постановка проблеми** в загальному вигляді. Аналіз останніх досліджень та публікацій. Незважаючи на велику кількість

досліджень способів творення галузевих термінологій (зокрема цьому питанню присвячено розвідки Т. Кравченко, С. Дорошенко, І. Сидорчук, І. Шилінської, Л. Задояної, Ю. Дев'ятко, Г. Бондаренко, Т. Петрової, М. Комової та ін.), синтаксичний спосіб утворення галузевих термінів досі залишається поза увагою науковців. Йому присвячено тільки поодинокі статті та розділи монографій, зокрема праця В. Дейнеки, де розглянуто синтаксичний спосіб утворення української митної термінології, О. Жукової, де розглянуто творення цим способом термінів галузі залізничного транспорту, та підрозділ монографії С. Дорошенко «Українська термінологія нафтогазової промисловості: становлення і розвиток» тощо. Водночас цей спосіб дослідники визнають найпродуктивнішим у наш час. Терміни-словосполучення становлять понад 70% сучасних термінів [1, с. 53].

Аналіз термінології у галузі енергоефективності та енергозбереження підтверджує цю тенденцію. Зокрема із 980 термінів, зафіксованих «Глосарієм технічних термінів у сфері енергоефективності та відновлюваних джерел енергії» [2], що є матеріалом нашого дослідження, 794 утворено синтаксичним способом, тобто 81%. Більшість із них є двокомпонентними термінологічними сполученнями.

Метою пропонованої розвідки є виявити та описати найбільш продуктивну словотвірну модель, за якою утворюються двокомпонентні термінологічні сполучення у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії, а також проаналізувати словотвірний потенціал прикметників, які входять до складу терміносполук, утворених за моделлю «прикметник + іменник». Як показав аналіз, термінологічних сполучень слів, утворених за вказаною моделлю, у досліджуваному глосарії – більшість.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Найпродуктивнішою моделлю творення термінологічних сполучень загалом [3, с. 93] і термінології у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії зокрема є модель, компоненти якої пов'язані підрядним зв'язком узгодження, – «прикметник + іменник». Такі термінологічні сполучення в аналізованій термінології 367 (тобто 46,22% від загальної кількості термінів у глосарії).

Переважаання цієї моделі зумовлено тим, що атрибутивні словосполучення є найбільш поширеним типом словосполучень, які використовують для точного опису різних об'єктів і явищ дійсності [4, с. 173]. В аналізованій нами термінології, як і в багатьох інших уже досліджених галузевих

термінологіях, велике значення відіграє характеристика понять, предметів і явищ, їх диференціація та класифікація [3, с. 85], що й пояснює наявність великої кількості термінологічних словосполучень із прикметником у їхньому складі.

Насамперед відзначимо, що в термінології галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії прикметники у складі двокомпонентних термінологічних сполучень слів часто виконують класифікаційну функцію, відносячи поняття, назване субстантивним компонентом, до відповідної сфери діяльності, притаманної для цієї галузі. Наприклад, терміносполучки із прикметником будівельний, які налічують 12 одиниць: будівельна біологія, будівельна вологість, будівельна екологія, будівельна фізика, будівельне право, будівельний елемент, будівельний матеріал, будівельний виріб, будівельний нагляд, будівельні допуски, будівельні недоліки, будівельні обтяження [2, с. 18–20]. Зокрема, «фізика – наука про будову, загальні властивості та закони руху матерії» [5] – «будівельна фізика – важлива наукова засада у галузі будівництва. Вона охоплює такі дисципліни, як будівельний тепловий захист (теплоізоляція), захист від вологи, звукоізоляція, протипожежний захист» [2, с. 19].

Також зауважимо, що значення прикметників – складових термінологічних сполучень, які мають найбільший твірний потенціал, відображають визначальні поняття галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії. Так, найбільші ряди термінологічних сполучень слів утворюють прикметники: будівельний (12 одиниць), вітровий (4), грунтовий (3), екологічний (5), енергетичний (18), житловий (4), опалювальний (4), природний (4), сонячний (17), тепловий (6), фотовольтаїчний (4). Зокрема, велика кількість сполучень із прикметником сонячний може засвідчити провідну роль саме сонячної енергії серед відновлюваних джерел енергії, порівняймо: сонячна архітектура, сонячна електроенергія, сонячна плита, сонячна черепиця, сонячна панель, сонячне опалення, сонячний газ, сонячний колектор, сонячний модуль, сонячний накопичувач тощо [2, с. 145–148].

Загалом найбільший твірний потенціал під час утворення атрибутивних термінологічних сполучень у слів у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії мають прикметники на позначення фізичних характеристик предметів та явищ: скраплений газ, легкий бетон, парниковий газ, прозора теплоізоляція, тверде паливо, темний випромінювач, тепла покрівля, холодний дах; прикметники зі значенням місця і простору, а також ті, які певним чином характеризують будівельні елементи, що мають визначальне значення для енергоефективності будівлі: відкидні віконниці, віконні ущільнювачі, внутрішня теплоізоляція, газобетонні блоки, глибинна геотермія, грунтовий теплообмінник, дерев'яно-алюмінієві вікна, затискний покрівель, зовнішнє повітря, ізоляційна вата, інтенсивне озеленення, кімнатні термостати, лицьове мурування, міжкряжова ізоляція, місцеве тепlopостачання, ламіноване скло, навісний фасад, навколишнє тепло, підлогове опалення, поверхнева вологість, подвійне вікно, прилегла територія, скляна вата, сонцезахисне вікно, теплоізолювальна опалубка, вентильований фасад тощо.

Щодо способів утворення прикметників, які входять до складу двокомпонентних термінологічних сполучень у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії, то вони надзвичайно різноманітні. Насамперед відзначимо, що біль-

шість атрибутивних термінологічних сполучень у досліджуваній термінології творяться за допомогою прикметників іншомовного походження, що відповідає такій вимозі до термінів, як їх інтернаціональний характер.

Серед атрибутивних термінологічних сполучень у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії значно переважають конструкції, прикметник у яких утворений від основи іншомовного походження (переважно іменникової) за допомогою суфікса **-н-** і поєднується з іменником як українського (інверсійна покрівля, пасивне охолодження, дифузне випромінювання, електричне опалення), так і іншомовного походження (аварійний генератор, енергетичний аудит, байпасний діод, екологічний баланс, стратегічний резерв). Таких термінологічних сполучень слів в аналізованій термінології – 82 (тобто 21,8% від усіх аналізованих атрибутивних термінологічних сполучень). Найбільший твірний потенціал має прикметник «енергетичний» (у глосарії зафіксовано 18 конструкцій, утворених за допомогою цього прикметника), що, як і проаналізований вище прикметник «будівельний» має класифікаційну функцію і відносить поняття, назване субстантивним компонентом до сфери енергоефективності та енергозбереження. Порівняймо: «покрівля – те, чим покривається верхня частина будівлі» [5] – «енергетична покрівля – покрівля, в яку інтегровано геліоенергетичну установку, наприклад, сонячні модулі фотоелектричної системи» [2, с. 52].

Прикметники із суфіксом **-н-** утворюють термінологічні сполучення слів, що, зокрема, є назвами:

1) електричних приладів, їх частин та місць генерування та перетворення електроенергії: аварійний генератор, атомна електростанція, трансформаторна підстанція, байпасний діод, буферний накопичувач, віртуальна електростанція, галогенна лампа, електричний автомобіль, енергетична покрівля;

2) процесів, пов'язаних із енергоефективним електропостачанням та опаленням приміщень, зокрема назви видів опалення та систем опалення: автономне електропостачання, гібридний привід, гідравлічне балансування, електричне опалення, енергетична модернізація, енергетична реновація, плінтусне опалення, центральне опалення;

3) видів енергії та джерел відновлюваної енергії: альтернативна енергія, каналізаційний газ;

4) юридичних та фінансових явищ і процесів, що стосуються придбання, спорудження та обслуговування будівель: ануїтетний кредит, енергетичний контрактинг;

5) опалювальних приладів та речовин, які можна використати для опалення: конденсаційні установки, піролізний котел, енергетичні рослини, кахельна піч, конденсаційний котел, чавунні радіатори;

6) процесів та явищ, пов'язаних зі спорудженням будівель, енергоефективним їх функціонуванням, частин будівель та будівельних матеріалів, які використовуються з метою енергоефективності та енергозбереження: енергетичний аудит, вентиляційна система, економічне будівництво, енергетична інвентаризація, компактне будівництво, ізоляційна вата, ізоляційні матеріали, інверсійна покрівля, мансардний поверх, мінеральна вата, мінеральний тиньк, синтетичний тиньк, центральна вентиляція, вентильований фасад, каркасна конструкція, компенсаційні заходи, масивні конструкції, модульний формат, пасивне охолодження, екологічне будівництво;

7) процесів, пов'язаних із підтриманням будівель у належному стані: регламентні роботи, ремонтні роботи;

8) фізичних процесів, пов'язаних із функціонуванням внутрішньобудинкових комунікацій: гідравлічний удар;

9) видів випромінювання, що має значення для утворення відновлюваної енергії: глобальне випромінювання, дифузне випромінювання;

10) назви мір, параметрів, витрат тощо, які є релевантними для досліджуваної галузі: екологічна сумісність, експлуатаційні витрати, енергетична продуктивність, енергетична характеристика, енергетичні параметри, номінальна потужність, температурний коефіцієнт, технологічні втрати;

11) різних видів будівель, зокрема таких, що служать зразком для спорудження однотипних з ними, та будівельних стандартів: еталонна будівля, екологічний будинок, масивний будинок, пасивний будинок;

12) які стосуються оцінювання шкідливого впливу господарської діяльності людини на екологію та запобігання йому: екологічний баланс, екологічний податок, енергетичний перехід, спеціальні відходи, енергетична політика;

13) що характеризують недостатній доступ частини населення світу до джерел енергії: енергетична бідність;

14) заходів для мінімізації витрат на різні види енергії: енергетичний менеджмент;

15) документів, які підтверджують енергоефективність будівель: енергетичний паспорт;

16) запасів енергоносіїв загалом та тих, які на сьогодні є доступними чи недоступними для розроблення: енергетичні запаси, енергетичні резерви, енергетичні ресурси, стратегічний резерв (щодо термінологічного сполучення «стратегічний резерв» зазначимо, що воно належить до міжгалузевих термінів, які в аналізованій термінології вживаються у специфічному значенні, порівняймо: «стратегічний резерв – це резерв продуктів / товарів та деталей / виробів, які не призначені для звичайного використання урядами, організаціями, підприємствами, призначені для реалізації конкретної стратегії або для подолання непередбачених подій» [6] – «стратегічний резерв – тримання у резерві електростанцій, які експлуатують лише у надзвичайних ситуаціях з дуже обмеженим постачанням електроенергії, а отже, із дуже високими цінами на електроенергію» [2, с. 152]);

17) видів організації електромереж: мережне сполучення;

18) компонентів систем опалення: буферний накопичувач;

19) загальних понять (міжгалузевих термінологічних сполучень слів), які мають певний стосунок до галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії: технічні правила, технічна вода, факельне спалювання тощо.

Як бачимо на прикладі аналізу тільки одного підвиду термінологічних сполучень слів однієї словотвірної моделі прикметників, які входять до складу терміносполук, прикметники з основою іншомовного походження, утворені за допомогою суфікса *-н-*, можуть утворювати терміносполуки із найрізноманітнішим значенням, що свідчить про їхній високий словотвірний потенціал для утворення термінологічних сполучень у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії.

Щодо аналізованої вище словотвірної моделі зауважимо ще таке. Термінологічні сполучення із прикметником «екологічний», утворені за єдиною моделлю, що відповідає вимогам системності утворення термінів з однаковим компонентом:

екологічна сумісність, екологічне будівництво, екологічний баланс, екологічний будинок, екологічний податок. Вони відносять поняття, назване іменником, до сфери енергоефективності та енергозбереження. У той час як відповідні англійські терміни утворені за різними моделями, порівняймо: екологічне будівництво – *ecological building*, екологічний баланс – *ecobalance*, екологічний будинок – *eco house*. Така системність простежується і в утворенні інших термінологічних сполук цієї моделі, що свідчить про тенденцію до впорядкування та стандартизації досліджуваної термінології.

Проте зауважимо також про наявність певної кількості термінів-дублетів серед термінологічних сполук аналізованої моделі. Зокрема, терміносполука «дифузне випромінювання» має дублет із власне українським прикметниковим компонентом, що перейшов із дієприкметника, – «розсіяне випромінювання». Цей термін позначає «випромінювання, що не йде безпосередньо із джерела (наприклад, від Сонця). Воно виникає розсіюванням прямого випромінювання через хмари та водяну пару повітря або внаслідок відбиття від гір і хмар» [2, с. 43]. Зважаючи на визначення, більш доречним є, на наш погляд, обрати і закріпити в терміносистемі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії саме термінологічне сполучення із власне українським компонентом – «розсіяне випромінювання».

Терміносполука «буферний накопичувач» має дублет із власне українським прикметниковим компонентом – «проміжний накопичувач». Цей термін позначає «компонент системи опалення», що «зберігає вироблене тепло, щоби його можна було використати пізніше» [2, с. 131]. Тут також, з огляду на значення терміна, доречно надати перевагу термінологічному сполученню слів із власне українським компонентом і саме його закріпити в терміносистемі галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії.

Отже, зважаючи на розглянуті випадки функціонування в досліджуваній термінології термінів-дублетів, робимо висновок, що вона потребує внормування. Частково це завдання виконуємо, зокрема, у ході нашого дослідження.

Крім того, лексичний фонд української мови, зокрема наявність паронімів, та багатство словотвірних афіксів дає змогу розмежовувати поняття, які, наприклад, в англійській мові позначаються тим самим прикметником. Як-от поняття «технічні втрати тепла» та «технологічні втрати» в англійській мові позначені термінологічними сполуками «*technical heat losses*» і «*technical losses*» відповідно [2, с. 162–163]. В українській мові за допомогою паронімів вдається утворити термінологічні сполуки слів, які вказують на різницю між позначуваними ними явищами: «технічні втрати тепла (в системах опалення) складаються з – втрати під час виробництва тепла; – втрати під час розподілу; – втрати під час накопичення; – втрати під час передавання; допоміжна енергія як втрата» [2, с. 162] – «технологічні втрати – втрати енергії, викликані самою технологією, наприклад, втратами на лінії, втратами внаслідок технічного обслуговування, неполадками тощо» [2, с. 163].

Крім проаналізованих вище, фіксуємо також 29 конструкцій, утворених за допомогою прикметника старослов'янського або власне українського походження із суфіксом *-н-*. Отже, загалом термінологічних сполучень, утворених за моделлю «прикметник із суфіксом *-н-* + іменник» у досліджуваній термінології – 111 (тобто 30.25% від загальної кількості

двокомпонентних атрибутивних термінологічних сполучень, зафіксованих в аналізованому глосарії), що засвідчує надзвичайну продуктивність цієї моделі та її здатність називати поняття із найрізноманітнішими значеннями: як специфічні для галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії, так і поняття, що можуть вживатися у споріднених із нею галузях, наприклад, у геології («вічна мерзлота»).

Ці прикметники також утворюються переважно від іменникових основ (вугілля → вугільна електростанція, острів → острівна мережа тощо) і поєднуються здебільшого з іменниками іншомовного походження (деревні гранули, кімнатні термостати, корисна енергія). За значенням такі термінологічні сполучення слів належать до тих самих груп, які ми виділили вище.

Також відзначимо щодо конструкцій цієї моделі таке. Кілька з них мають дублети, зокрема термінологічне сполучення «деревні гранули» має дублет «деревні пелети». Термінологічне сполучення із компонентом «пелети» є, очевидно, зрозумілим для фахівців у галузі енергопостачання. Проте термінологічне сполучення «деревні гранули» відповідає таким вимогам до термінів як точність та прозорість внутрішньої форми терміна, що поліпшує його сприйняття. Тут цілком зрозумілою є ознака, яка лягла в основу називання, порівняймо: «Деревні гранули (пелети) – паливо з пресованого дерева, яке спалюють у спеціальних пелетних установках. Деревні пелети мають складатися виключно з натуральної тирси та деревних стружок. У процесі виробництва сухі стружки без домішок або в'язучої речовини пресують під високим тиском у малі циліндричні циліндри» [2, с. 42].

Термін «тріска» має дублетом термінологічне сполучення «деревна тріска» [2, с. 164]. Оскільки слово «тріска» має омонім зі значенням «рід риб родини тріскових, промислова риба північних морів» [5], то вживання термінологічного сполучення «деревна тріска» є більш доречним, його використання не викликати двозначності розуміння, що слід урахувати для унормування досліджуваної термінології.

Термін «фриланс» поданий поряд із дублетом «вільні професії» [2, с. 170]. Сьогодні цей термін відомий багатьом і широко вживається у повсякденному мовленні, а не тільки у мовленні фахівців. Тому вживання поряд із ним термінологічного сполучення «вільні професії» може бути обґрунтоване більшою зрозумілістю його складників, а також сполучуваністю у синтаксичних конструкціях більш природною для граматики української мови, порівняймо: «до вільних професій належать самостійна наукова, творча, літературна, викладацька, виховна або дуже подібні за характером види діяльності» [2, с. 170] – «до фриланс належать самостійна наукова, творча, літературна, викладацька, виховна або дуже подібні за характером види діяльності».

Як в українській, так і в англійській мові термін «кімнатна температура» («room temperature») має дублет «суб'єктивна температура» («sensed temperature») [2, с. 76]. На наш погляд, дублетне термінологічне сполучення в українському глосарії є не зовсім точним. Англійська терміносполука «sensed temperature» більш влучно відображає сутність позначуваного явища – температура житлових і робочих приміщень, при якій особи, що там перебувають, відчувають комфортно. Водночас термінологічне сполучення «кімнатна температура» є загальноживаним і зрозумілим українському реципієнту.

Отже, саме цьому компоненту синонімічної пари слід надавати перевагу.

Крім того, нами зафіксовано одну терміносполуку, яка має варіантний атрибутивний компонент: площинний (плаский) колектор [2, с. 118]. Прикметник із суфіксом *-н-* вказує на місце розміщення сонячного колектора, а прикметник у дужках – на форму його абсорбера. Тому обидва варіантні атрибутиви можуть вживатися в аналізованому термінологічному сполученні паралельно.

**Висновки.** Отже, двокомпонентні термінологічні сполучення, побудовані за моделлю «прикметник + іменник» значно переважають в аналізованій термінології і становлять 46,22% від усіх термінів, утворених синтаксичним способом. Прикметники у складі таких терміносполук часто виконують класифікаційну функцію і відносять поняття, назване компонентом-іменником, до відповідної сфери діяльності, притаманної для галузі енергоефективності та енергозбереження. Найчастіше вживаються прикметники зі значенням фізичних характеристик предметів та явищ, місця і простору, а також ті, які вказують на відповідну ознаку будівельних елементів, що мають вирішальне значення для енергоефективності будівлі. Серед атрибутивних двокомпонентних термінологічних сполучень у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії 30,25% становлять ті, у яких прикметник утворений за допомогою суфікса *-н-* переважно від іншомовної (здебільшого іменникової) рідше від української основи, що свідчить про значну продуктивність цього атрибутивного компонента для досліджуваної галузевої термінології. Це підтверджується й різноманітністю значень термінологічних сполучень із цим прикметником. Крім того, терміносполуки, куди входить прикметник із суфіксом *-н-*, відзначаються системністю утворення конструкцій із однаковим атрибутивним компонентом, що можна простежити, порівнявши їх із відповідним англійським терміном чи термінологічним сполученням. Серед терміносполук цієї моделі також є певна кількість термінів-дублетів, аналіз яких дає змогу визначитись, котрому саме із двох синонімічних термінів чи термінологічних сполучень слід надати перевагу. Перспективою подальших досліджень у цьому напрямку є вивчення інших атрибутивних термінологічних сполучень у галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії з метою всебічного аналізу словотвірного потенціалу цієї галузевої термінології.

#### Література:

1. Фурт Д. В., Дмитрук Л. А. Термінологія : навч. посіб. Кривий Ріг : ДОННУЕТ, 2020. 172 с.
2. Глосарій технічних термінів у сфері енергоефективності та відновлюваних джерел енергії / за ред. О. Масняка, С. Павлюка, І. Яремко, Г. Траяновського; пер. з нім. О. Блашук. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 212 с.
3. Дорошенко С. Українська термінологія нафтогазової промисловості: становлення і розвиток. Полтава : Видавництво ПолНТУ, 2013. 139 с.
4. Дейнека В. Синтаксичний спосіб творення термінів в українській митній термінології. Вісник Донецького національного університету. Сер. Б: Гуманітарні науки. 2012. Вип. 1–2. С. 170–178.
5. Глумачний словник української мови. URL: <https://slovnyk.ua> (дата звернення: 09.03.2025).
6. Міжнародний досвід створення і функціонування та управління системами стратегічних резервів : інформаційна довідка, підго-

товлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит Комітету Верховної Ради України. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29399.pdf> (дата звернення: 02.03.2025).

**Suduk I. Attributive terminological combinations with the suffix -n- in the terminology of energy efficiency and renewable energy sources**

**Summary.** The article analyzes two-component terminological combinations of words in the field of energy efficiency and renewable energy sources. The material for the study was the Glossary of Technical Terms in the Field of Energy Efficiency and Renewable Energy Sources (Lviv, 2019), which identified 794 term combinations formed by syntactic means. The most productive model is the one whose components are connected by the subordinating conjunction of agreement – adjective + noun. The number of terminological combinations of words formed by this method is 367 units (i.e. 46.22% of the total number of terms recorded in the glossary). It has been found that adjectives in such two-component terminological word combinations perform mainly a classification function, referring the concept named by the noun component to the relevant field of activity inherent in the field of energy efficiency and renewable energy sources. The greatest creative potential in the formation of attributive

terminological combinations of words in the analyzed field is possessed by adjectives denoting the physical characteristics of objects and phenomena, adjectives with the meaning of place and space, as well as those that in a certain way characterize the building elements that are crucial for the energy efficiency of a building. It has been found that 111 of the analyzed constructions contain an adjective formed with the suffix -n-, mostly from noun bases of both foreign and Ukrainian origin. The adjective *energetic* has the greatest derivational potential (18 constructions are formed with it), since it is derived from a noun that names one of the defining concepts of the studied field. The article also describes what concepts are named by the term combinations that include an adjective with the suffix -n-, and indicates that the formation of term combinations with the same adjectival component meets the requirements of systematicity of terminological units, which was revealed by comparing them with their English counterparts. The duplicate terms for terminological combinations with the suffix -n- are analyzed and recommendations for their use are given. The creative potential of paronym adjectives, which contribute to a more accurate nomination of phenomena, is noted.

**Key words:** syntactic method of term formation, two-component term combinations, word-formation model «adjective + noun», adjectives with the suffix -n-, duplicate terms, energy efficiency and renewable energy sources.